

HOT ISSUE

มิถุนายน 2561

1 ปี หลังการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริต และประพฤติมิชอบ

สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ดาวนโหลดเอกสารได้ที่
<http://www.parliament.go.th/library>

1 ปี หลังการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ

โชคสุข กรกิตติชัย

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

“การทุจริตคอร์รัปชัน” ถือเป็นภัยร้ายที่ทำลายความมั่นคงของชาติ ซึ่งเกิดจากหลายสาเหตุ โดยมีปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่เป็นตัวแปร คือ “ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ” ดังนั้น ทุกรัฐบาลจึงได้มีนโยบายในการสร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ให้แก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พร้อมทั้งพัฒนาเรื่องความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของประชาชนด้วยการให้ภาคประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม รวมถึงการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ตลอดจนสนับสนุนการสร้างค่านิยมของสังคมให้ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริต และถูกต้องชอบธรรม ซึ่งจากการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน หรือ CPI (Corruption Perceptions Index) ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) โดยเฉพาะในช่วงสามปีที่ผ่านมา คือ ปี 2558-2560 ประเทศไทยมีผล CPI ระดับคะแนนระหว่าง 35-38 คะแนน โดยในปี 2558 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 76 ได้ 38 คะแนน ในปี 2559 อยู่ในอันดับที่ 101 ได้ 35 คะแนน ส่วนในปี 2560 ถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 96 ได้ 37 คะแนน ดีขึ้นกว่าปี 2559 มา 5 อันดับ แต่อย่างไรก็ตาม การทุจริตคอร์รัปชันก็ยังมีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจากข้อมูลในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (ปี 2558-2560) พบว่า ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันสร้างความเสียหายให้แก่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นจำนวนมาก คิดเป็นมูลค่าความเสียหายหลายแสนล้านบาท

ดังนั้น รัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และในฐานะหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) จึงถือว่าการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันเป็น “วาระแห่งชาติ” โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ “คนโกงรายเก่าจะต้องหมดไป คนโกงรายใหม่ต้องไม่เกิด และไม่เปิดโอกาสให้มีการโกงในทุกวงการ” การดำเนินการทุกอย่าง จึงต้องมีใช่เป็นเพียงแนวนโยบาย แต่ต้องลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังเป็นรูปธรรมในทุกระดับ และต้องมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีกลไกในการลงโทษ และการบังคับใช้กฎหมาย และหรือพัฒนาเครื่องมือต่าง ๆ มาใช้ โดยเครื่องมือหนึ่งที่รัฐบาลนำมาใช้ คือ การออกกฎหมายเพื่อใช้ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559” ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2559 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่ 17 สิงหาคม 2559 โดยกฎหมายดังกล่าว กำหนดให้มีการจัดตั้ง “ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ” ขึ้นมา เพื่อพิจารณาคดีเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะ ประกอบด้วย

1. ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง (ตั้งที่ส่วนกลาง) มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ในพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี

และจังหวัดปทุมธานี สำหรับจังหวัดอื่นนั้น ศาลจะใช้ดุลยพินิจว่าจะรับพิจารณาหรือไม่ เพราะอยู่ในเขตอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ทั้งนี้ รวมถึงกรณีความผิดที่เกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรด้วย

2. ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค (ตั้งอยู่ในภูมิภาค) มีเขตอำนาจตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวน ที่ตั้ง เขตศาล และวันเปิดทำการของศาลคดีอาญาทุจริตและประพฤติมิชอบภาค พ.ศ. 2560 (ท้องที่จังหวัดในแต่ละภูมิภาค) โดยจัดทำสรุปในรูปตาราง ดังนี้

ตาราง ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 1-9

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ	วันที่เปิดทำการ	สถานที่ตั้ง (จังหวัด)	เขตอำนาจศาล (ครอบคลุมท้องที่จังหวัด)
ภาค 1	1 เมษายน 2560	สระบุรี	ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี และอ่างทอง
ภาค 2	1 ตุลาคม 2560	ระยอง	จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง และสระแก้ว
ภาค 3	1 เมษายน 2560	สุรินทร์	ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี
ภาค 4	1 เมษายน 2560	ขอนแก่น	กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม บึงกาฬ มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร หนองคาย หนองบัวลำภู และอุดรธานี
ภาค 5	1 เมษายน 2560	เชียงใหม่	เชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง และลำพูน
ภาค 6	1 เมษายน 2560	พิษณุโลก	กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี
ภาค 7	1 ตุลาคม 2560	สมุทรสงคราม	กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม และสุพรรณบุรี
ภาค 8	1 เมษายน 2560	นครศรีธรรมราช	กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต ระนอง และสุราษฎร์ธานี
ภาค 9	1 เมษายน 2560	สงขลา	ตรัง นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และสตูล

ที่มา: รวบรวมและเรียงเรียงจากพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวน ที่ตั้ง เขตศาล และวันเปิดทำการของศาลคดีอาญาทุจริตและประพฤติมิชอบภาค พ.ศ. 2560

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเปิดทำการวันแรกเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2559 ซึ่งมีนายอำนาจ พวงชมพู เป็นอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลางเป็นคนแรก ปัจจุบัน คือ นายอนุวัตร มุทิกากร (ผู้บริหารศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง, 2561) โดยศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบพัฒนามาจากแผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในศาลฎีกาซึ่งเปิดทำการเมื่อปี 2558 และนับตั้งแต่เปิด “ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ” มีคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง และศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 1-9 ในช่วงปี 2560 ที่ผ่านมา ตั้งแต่เดือนมกราคม-ธันวาคม 2560 มีคดีอาญาเข้าสู่การพิจารณาทั้งสิ้น 1,178 คดี พิเคราะห์แล้วเสร็จ 762 คดี คิดเป็นร้อยละ 64.69 ของปริมาณคดีที่เข้าสู่การพิจารณา ส่วนคดีแพ่ง มีทั้งสิ้น 4 คดี โดยอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง จำนวน 3 คดี และศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 5 (ภาคเหนือ) จำนวน 1 คดี ในขณะที่ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาคดี พบว่า ปริมาณคดีที่เข้าสู่การไกล่เกลี่ยทั้งสิ้น 33 คดี โดยจำแนกเป็นศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง จำนวน 32 คดี โดยมีการยกเลิกการไกล่เกลี่ย จำนวน 8 คดี ไกล่เกลี่ยสำเร็จ จำนวน 8 คดี ไกล่เกลี่ยไม่สำเร็จ จำนวน 14 คดี และอยู่ระหว่างไกล่เกลี่ย จำนวน 3 คดี นอกจากนี้ ยังอยู่ระหว่างไกล่เกลี่ยของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 7 (ภาคตะวันตก) อีก 1 คดี

สำหรับระยะเวลาที่พิพากษาคดีแล้วเสร็จ จากสถิติเดือนมกราคม-ธันวาคม 2560 พบว่า คดีที่พิพากษาแล้วเสร็จในช่วงระยะเวลาเกิน 1 เดือน ไม่เกิน 3 เดือน จำนวน 265 คดี คิดเป็นร้อยละ 34.78 รองลงมา พิพากษาแล้วเสร็จในเวลาไม่เกิน 1 เดือน จำนวน 170 คดี คิดเป็นร้อยละ 22.31 และพิพากษาแล้วเสร็จในระยะเวลา 6 เดือน ไม่เกิน 1 ปี จำนวน 151 คดี คิดเป็นร้อยละ 19.82 จะเห็นได้ว่า คดีที่เข้าสู่การพิจารณาและพิพากษาแล้วเสร็จ ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงระหว่าง 1 เดือน ไม่เกิน 2 ปี (1 ปี “ศาลอาญาคดีทุจริต” พิพากษาเสร็จ 762 คดี “ตำรวจ” ถูกฟ้องมากที่สุด 402 คน, 2561)

ทั้งนี้ ในส่วนคดีอาญา ช่วงปี 2560 ที่มีการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ จากสถิติพบว่า ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง เป็นศาลที่มีปริมาณคดีส่งไปยังศาลอุทธรณ์มากเป็นอันดับแรก จำนวน 189 คดี รองลงมา คือ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 4 (ภาคอีสาน) จำนวน 11 คดี และศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 8 (ภาคใต้) จำนวน 10 คดี โดยขณะที่การอุทธรณ์ต่อศาลฎีกานั้น มีเพียงศาลเดียวที่ส่งคดีไปยังศาลฎีกา คือ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง จำนวน 36 คดี

สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ตกเป็นจำเลยในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,727 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 23 เมษายน 2561) โดยเจ้าหน้าที่ในสังกัดหน่วยงานของรัฐที่ถูกฟ้องมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่

อันดับที่ 1	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	402 คน
อันดับที่ 2	กระทรวงมหาดไทย	368 คน
อันดับที่ 3	องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	351 คน
อันดับที่ 4	กระทรวงศึกษาธิการ	348 คน
อันดับที่ 5	เทศบาล	195 คน

ส่วนข้อหาหรือฐานความผิดที่เข้าสู่การพิจารณาของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง และศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค 1-9 ในปี 2560 ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐถูกดำเนินคดี โดยศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบมากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (เปิดสถิติศาลอาญาคดีทุจริต ปี 60 พบ “ตำรวจ” ถูกฟ้องมากที่สุด, 2561)

อันดับที่ 1 ความผิดฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยทุจริตหรือโดยมิชอบ (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157) จำนวน 757 ข้อหา

อันดับที่ 2 ความผิดฐานเจ้าพนักงานเบียดบังทรัพย์ (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147) จำนวน 82 ข้อหา

อันดับที่ 3 ความผิดฐานเจ้าพนักงานใช้ตำแหน่งโดยทุจริต (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151) จำนวน 69 ข้อหา

อันดับที่ 4 ความผิดฐานเจ้าพนักงานรับรองเอกสารอันเป็นเท็จ (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 162) จำนวน 68 ข้อหา

อันดับที่ 5 ความผิดฐานเกี่ยวกับบุคคลเรียก รับ หรือให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ หรือการใช้ อิทธิพลเพื่อจูงใจหรือข่มขืนใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำใด (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 143) จำนวน 35 ข้อหา

ในส่วนของเรื่องนายประกันในคดีอาญาประจำปี พ.ศ. 2560 นั้น พบว่า ในศาลอาญาคดีทุจริต และประพฤติมิชอบกลาง มีนายประกันที่ผิดสัญญาประกัน จำนวน 7 คน เป็นเงิน จำนวน 2,002,000 บาท และมีนายประกันที่ค้างบังคับตามสัญญาประกัน จำนวน 22 คน เป็นเงิน จำนวน 7,600,000 บาท (สำนักแผนงานและงบประมาณ, 2560, น. 30)

บทสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

การจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นความหวังสำหรับการปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งที่น่าจะเป็น “หัวใจสำคัญ” ของกระบวนการยุติธรรม จากที่มีการกล่าวกันว่า “กระบวนการยุติธรรมที่ล่าช้า คือ ความอยุติธรรม” เพราะหลายคดี ที่กว่าจะมีการตัดสินต้องไต่ระยะเวลานาน เนื่องจากที่ผ่านมา มีคดีอาญาเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ไม่ได้แยกคดี ออกมาเป็นการเฉพาะทำให้มีข้อจำกัด แต่เมื่อมีการแยกคดีเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันออกมา ซึ่งจะเป็นกลไก สำคัญในการจัดการกับคดีทุจริตและประพฤติมิชอบได้รวดเร็วขึ้น ดังจะเห็นได้ว่า คดีที่จะเข้าสู่การพิจารณาของ “ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ” นั้น ส่วนใหญ่จะมาจากข้อมูลความผิดของคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ซึ่งหากสองหน่วยงานนี้ทำงานเร็ว คดีก็จะเข้ามาสู่ศาลมาก ดังนั้น การที่ศาลอาญาคดีทุจริต และประพฤติมิชอบพิจารณาเฉพาะคดีประเภทนี้เพียงอย่างเดียว โดยไม่ได้พิจารณาคดีอื่นปะปนด้วย จึงทำให้ การพิจารณาคดีทำได้รวดเร็ว การที่กระบวนการพิจารณาคดีรวดเร็ว เป็นเพราะศาลอาญาคดีทุจริต

และประพตติมิชอบใช้ระบบ “ไต่สวน” ซึ่งรวดเร็วกว่า และที่สำคัญสำหรับคดีทุจริตและประพตติมิชอบ จะ “ไม่มีวันหมดอายุความ” จึงทำให้คนที่คิดจะโกง คิดที่จะประพตติมิชอบได้ยับยั้งชั่งใจมากขึ้น

หลังจากมีการจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพตติมิชอบเกิดขึ้น ผู้ศึกษาเห็นว่า อาจมีผลกระทบ ต่อระบบราชการหรือข้าราชการ ดังนี้

1. ทำให้การพิจารณาคดีของศาลอาญาคดีทุจริตและประพตติมิชอบมีความรวดเร็ว และเป็นธรรม มากยิ่งขึ้น หลังจากใช้ระบบไต่สวนต่อเนื่อง ซึ่งผลของการพิจารณาที่รวดเร็วและเป็นธรรมนี้ หากผิดจริงก็จะทำให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับโทษ และถูกออกจากระบบราชการเร็วขึ้น หากไม่ผิดก็จะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีขวัญกำลังใจทำงาน ไม่ต้องวิตกกังวลกับคดีซึ่งไม่รู้จะจบสิ้นเมื่อใด (ซึ่งแต่เดิมจะมีการพิจารณาช้า เนื่องจาก คดีอาญาทั่วไปและคดีอาญาทุจริตจะถูกนำไปรวมกันและรอการพิจารณาที่ศาลจังหวัดหรือศาลอาญากลาง)

2. นอกจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเป็นผู้ฟ้องร้องคดีทุจริตและประพตติ มิชอบต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพตติมิชอบแล้ว ในกฎหมายดังกล่าว ยังให้สิทธิประชาชนผู้เสียหาย ฟ้องร้องเองได้ ซึ่งจะเป็นการดีที่จะทำให้เป็นช่องทางที่ทำให้หลายฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทำให้ข้าราชการผู้คิดทุจริตและประพตติมิชอบไม่กล้ากระทำ อันจะส่งผลดีต่อระบบ ราชการ ขณะเดียวกันก็อาจเป็นผลเสียกรณีประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่ผิด คลาดเคลื่อน หรือมุ่งใส่ร้าย ซึ่งนำไปสู่การฟ้องร้องเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้สุจริตได้

3. เจ้าหน้าที่ของรัฐ หากกระทำการทุจริตคอร์รัปชัน นอกจากจะมีความผิดวินัยร้ายแรงถึงขั้นลงโทษ ไล่ออกจากราชการ ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ถูกลงโทษไม่มีสิทธิได้รับเงินบำเหน็จบำนาญ อีกทั้งยังต้องถูกดำเนินคดี และฟ้องร้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพตติมิชอบ ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147 และมาตรา 157 อาจทำให้ถูกจำคุก หรืออาจเข้าข่ายเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 123/2 มาตรา 123/3 อาจได้รับโทษสูงสุดจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิตได้

ดังนั้น “การทุจริตคอร์รัปชัน” จึงเป็นมะเร็งร้ายที่มีผลต่อระบบราชการไทยและเป็นภัย ต่อประเทศชาติ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องร่วมมือกัน หรือร่วมมือกับ ภาคประชาชน ภาคเอกชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และไม่ทำการทุจริตเสียเอง หน่วยงาน ของภาครัฐต้องได้รับการส่งเสริม ปลุกฝัง สร้างจิตสำนึก จริยธรรม คุณธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งการป้องกันและเฝ้าระวังเหตุการณ์และพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อการทุจริต และประพตติมิชอบ ดังนี้

1. มีการกำหนดช่องทางในการรับเรื่องร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชัน โดยต้องจัดการกรณีมีการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นแล้ว คือ มีการสอบสวน ลงโทษทั้งทางอาญาและทางวินัย อย่างรวดเร็วและเป็นธรรม

2. ควรมีการตรวจสอบภายใน หรือควบคุมภายในหน่วยงานอย่างเข้มงวดและจริงจัง

3. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ระบบราชการมีความโปร่งใส และมีการเผยแพร่ให้ความรู้เรื่อง การทุจริตคอร์รัปชันและบทลงโทษที่จะได้รับ

ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่หน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ควรร่วมมือกันในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต เพื่อช่วยทำให้การทุจริตคอร์รัปชันในระบบราชการลดน้อยลง และทำให้ประเทศไทย มีอันดับคะแนนดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันที่ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลในระยะยาวที่จะทำให้ประเทศไทย “มีความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน” ในที่สุด

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เปิดสถิติศาลอาญาคดีทุจริตปี 60 พบ “ตำรวจ” ถูกฟ้องมากที่สุด. (22 เมษายน 2561). สืบค้น 25 เมษายน 2561 จาก <https://www.posttoday.com/social/general/548794>

ผู้บริหารศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง. (2561). สืบค้น 25 เมษายน 2561 จาก <http://www.cccm.coj.go.th/judge.html>

“พระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวน ที่ตั้ง เขตศาล และวันเปิดทำการของศาลคดีอาญาทุจริตและประพฤติมิชอบภาค พ.ศ. 2560” (18 กุมภาพันธ์ 2560). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 134 ตอนที่ 21 ก, น. 41-44.

“พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559” (16 สิงหาคม 2559).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 133 ตอนที่ 71 ก, น. 1-7.

“พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558” (9 กรกฎาคม 2558). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 132 ตอนที่ 60 ก, น. 1-9.

“พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559” (30 กันยายน 2559).

ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 133 ตอนที่ 86 ก, น. 1-15.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2561). **ประมวลกฎหมายอาญา**. สืบค้น 25 เมษายน 2561 จาก <http://web.krisdika.go.th/data/law/law4/%BB06/%BB06-20-9999-update.pdf>

สำนักงานศาลยุติธรรม, สำนักแผนงานและงบประมาณ. (2560). **ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ The Criminal Court for Corruption and Misconduct Cases**. สืบค้น 28 พฤษภาคม 2561 จาก <https://thaipublica.org/wp.../04/ผลงานศาลอาญาคดีทุจริต3.pdf>

5 เดือน “ศาลปราบโกง” ขยายครบ 9 ภาค-ลุยสาขาคดีทุจริต. (7 มีนาคม 2560). สืบค้น 25 เมษายน 2561 จาก https://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1488865196

1 ปี “ศาลอาญาคดีทุจริต” พิพากษาเสร็จ 762 คดี “ตำรวจ” ถูกฟ้องมากที่สุด 402 คน. (23 เมษายน 2561). สืบค้น 25 เมษายน 2561 จาก <https://thaipublica.org/2018/04/central-criminal-court-corruption-misconduct-cases-23-4-2561/>

ภาษาต่างประเทศ

Transparency International. (2018). **Corruption perceptions index 2017**. Retrieved April 27, 2018 from https://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2017